GAZETA KRAKOWSKA

Nro 66.

Z KRAKOWA DNIA 18 SIERPNIA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Petersburga d. 16 Lipca d. k.

W Gazecie tuteyszey *le Conservateur Impartial*, z d. 7 b. m. czytamy pod napisem *Wiadomości Rozmaitych*, co następuie:

"Optymiści polityczni za zgorszenie poczytali wyiaśnienia zawarte w ostatniem rekwizytoryum jeneralnego Prokuratora Bellart w rzeczy spiskowych w Roszelli. Oto są ieszcze niektóre okoliczności, niemniey zasługuiące na uwagę.

"Parlament Angielski odnowił teraz bill o cudzoziemcach, *Alien bill* zwany, z obawy sekty zagrażaiącey we wszystkich kraiach porządkowi, religii i prawom. Sąd Królewski w Paryżu przywołał sprawę spiskowych w Roszelli, iako część sprawy bardziey skomplikowaney. Pomimo surowości rozrządzeń Austryiackich, stowarzyszenie się Karbonarów naradza się i skazuie i znayduie ręce do wykonywania krwawych swych wyroków. Wszystko przekonywa nas o istnieniu taiemney organizacyi, która smutnem rozgałęzieniem się swoiem obeymuie całą Europę. Rewolucyia, niedostatecznie przytłumiona, oddycha pod własnemi zwaliskami, oddycha na łonie cywilizacyi, która zdawało się, że ią stłumiła. Łańcuch czasu nie iest rozerwany dla niey, i dla Monarchii. Kommitet dobra publicznego odradza się pod płodnym wpływem. Zamiast nękania Francyi wpośród dnia, podkopuie Europę w skrytości i milczeniu.

"Odeymiymy zupełnie, myślą, wzaiemne zobowiązanie się między Państwami. Odosobniymy Monarchiia, aby została rozbroiona obok wszystkich skoiarzeń buntowniczych. — W cóż się obróci cywilizacyia? Cóż zdoła, tak podzielona, przeciw nieprzyiacielowi tak czynnemu, tak chytremu, który nieodrzuca żadnego sposobu, który nie opuszcza żadney zręczności, uskutecznienia swych zamysłów, któremu dopomagaią wszystkie nikczemne namiętności serca?

"Czegóż mu potrzeba, aby wziął górę? Pozorney przyczyny nieporozumienia między Gabinetami, wątpliwości zręcznie wznieconey w umysłach Monarchów, świetney błyskotki wystawioney dla łatwowierney wspaniałości. — Niezgoda mnieyszym nakładem, zamieniła cały Olymp w pole bitwy.

"A ieżeliby cywilizacyia zaginęła, gdzieżby ią znaleść można? byłażby w Afryce, na tem dawnem targo-

wieku ciała ludzkiego; — — albo w Azyi, która przez starość powraca do dzieciństwa; albo w Ameryce, którey Rządy opowiadaią w obliczu świata nauki, które dla nich samych zagładę przyniosą? Między nami a barbarzyństwem, widzę tylko przymierze święte.

„ Chwała tak dostoynemu przymierzu! Swiat, bez niego stałby się pastwą oddaną Attylom i Tamerlanom; narody byłyby iak nikczemne trzody, przeznaczone pod nóż rzeźniczy. — — Toto przymierze oskarżaią! oskarżaią w imieniu oświaty i wolności! „

Ze Lwowa d. 9 Sierpnia.

Uwiadomienia

C. K. Rządu kraiowego.

I. Przy rozdawaniu nagrod w Sanoku na d. 21 Maia r. b. odebrały następuiące osoby wymierzone ceny:

a) Za wychowanego naypięknieyszego źrzebca po stadnikach skarbowych: mieszkaniec Sanoka, Stanisław Łyszkowski i poddani Jakób Szweicer i Józef Pastoszak każdy po 20 czer: zł. w złocie;

b) Za takież klacze: poddani Frydryk Hofmann, Michał Cieplik i Michał Babiak, każdy po 6 czer. zł. w złocie.

c) Za naypięknieysze byki własnego chowu poddani: Bazyli Zabanik, Jan Kozaban i Antoni Ficz, każdy po 12 ZR. M. K.

d) Za naypięknieysze, takież krowy poddani: Paweł Soroka, Szymon Kowalczyk, Daniel Jliczka i Daniel Klucznik, tudzież Jan Rogowski i Okoliczewicz, każdy po 8 ZR. M: K.

II. Dla lepszego uposażenia trywiialey szkoły w Zimnowodzie Cyrkułu Lwowskiego, poddani z Zimnowodki zapewnili corocznie 12 korce żyta i 2 korce ięczmienia, a gmina Rudecka podobnież po korcu żyta i ięczmienia. Rząd kraiowy podaie z upodobaniem te powszechnie użyteczne czynności do wiadomości publiczney.

Z Paryża d. 30 Lipca.

Xże Laval Montmorency mianowany iest na mieysce Xcia Blacas nadzwyczaynym Posłem naszem przy Stolicy S.

Niektore pisma głoszą o zmianie Ministrów.

Margr. de Prie, ieden z wychodniow Piemontskich, który mieszkał w Bourges, odebrał na nowo rozkaz przeniesienia się do Nevers, gdzie odprowadziło go d. 22 dwóch żandarmów.

Jedno z naszych pism donosi, że Podpułkownik Caron d. 24 Lipca przeprowadzony został z dotychczasowego swoiego więzienia do Kolmar, i że nazaiutrz między godziną 4 i 5 z rana P. Stotz, który z synem swoim przyiechał w sprawie iego na swiadka, znaleziony został w swey izbie uduszony.

W. Mistrz Uniwersytetu wydał okolnik do Biskupów Paryzkich, w którym wyraził: że od wyniesienia siebie przez Monarchę na wysoki stopień, który posiada, zaymuią go dwie główne myśli: 1) że edukacyia powinna bydź więcey moralną i religiyną, niżeli naukową, i 2) że wysokie Duchowieństwo i pierwsi urzędnicy uniwersytetu przykładać się wspólnie muszą do tego celu.

Onegday po południu Ministrowie zebrali się u Ministra woiennego Xcia Beluny.

Pięć osób, które Kapitana Bonamy świadczącego w sprawie spiskowych w Nant znieważyły, zostały do sądu karnego pociągnionemi.

Margr. Londonderry, Minister An-

gielskiż spraw zagranicznych, przybydź ma podług pism tuteyszych d. 10 Sierpnia do Paryża i udać się z Ministrem naszem Margr. Montmorency na kongres do Włoch.

Wdowa po Jenerale Milfort, która za czynienie cudów pociągnioną w Charleville do sądu została, i gdy przed sądem stanęła, a Viceprezes tchnięty paraliżem upadł, krzyknęła: "Oto macie cud, a w krótce więcey ich zobaczycie."

Dzienniki (wyraża Goniec Francuzki) które tyle iuż niedorzeczności o Hiszpanii rozgłosiły, umieściły dziś pod d. 22 b. m. z Madrytu wiadomość o przeciwney rewolucyi, na którey czele znaydować się ma Jenerał Morillo i o zwycięztwach rokoszanow w Andaluzyi. Wszystko to iest grubem przez obrońców wiary wymyślonem kłamstwem. Żaden nadzwyczayny goniec nie przybył tu z doniesieniami do 22 z Madrytu. Przybyła dziś zwyczayna poczta odeszła d. 18 z Madrytu. Do tego dnia tak wielka była tam spokoyność, że woysko rozeszło się na kwatery, a milicyia wrociła na łono swoich rodzin, i odebrano wiadomość o kapitulacyi reszty gwardyi Królewskiey. Ztąd okazuie się iak dalece wierzyć można przywiezioney rzekomo przez nadzwyczaynego gońca wiadomości o pomyślnem działaniu tego zbuntowanego korpusu.

Z Tuluzy d. 24 Lipca.

W tey chwili odebraliśmy tu od granicy Hiszpańskiey następuiące doniesienia: "D. 16 Lipca rano oba stronnictwa, które walczyły o posiadanie Katalonii, starły się z sobą w okolicy Vich. Rzeź była okropna. Jeszcze nigdy iak z iedney tak z drugiey strony nie potykano się z taką zaciętością. Woyska Misas i Malavilla nie potrafiły iednak trzymać się długo przeciw regularnym pułkom i wprawney milicyi i musiały ustąpić. Utracić miały do 600 ludzi. Konstytucyionistami dowodził osobiście Jenerał kapitan prowincyi. Mieszkańcom Puycerda zapowiedzieć kazali, że ich pewnie w krótce od rokoszanów oswobodzą. Do Rosas wysiadło 3000 konstytucyynego woyska i udało się ku Olot. Z Barcellony wyszły inne 3000 i idą do Lampourdan. Potwierdza się także pobicie Quesady przez Pułkowników Asura i el Pastor. Utracił 40 ludzi w zabitych, 100 w ranionych, a 30 w poymanych. Konstytucyyne woysko zdobyło mnostwo ammunicyi i 200 fuzyy.

Z Barcellony d. 4 Lipca.

W tey chwili przybył tu batalion wysp Kanryyskich w liczbie 900 ludzi, a co chwila oczekuiemy pułku Afryka, który w Maladze wsiadł na okręty, i 10,000 czynney milicyi. Wszystkie te woyska służyć maią na utworzenie kordonu przeciw Francuzkiemu. W każdem głównem mieście powiatowem utworzone bydź maią ruchome kolomny, dla utrzymania spokoyności i poskromienia burzycieli.

Z Madrytu d. 17 Lipca.

Król wydał następuiący wyrok:

Zważywszy nadzwyczayne okoliczności, w iakich znayduie się naród, i nieszczęsne zdarzenia, które spotkały Katalonią, gdzie nieprzyiaciołom oyczyzny udało się przerwać porządek i spokoyność mieszkańców; zważywszy, iż ochocza narodowa milicyia, która tyle dała dowodów przywiązania swoiego do konstytucyi, czynić musi równie przykrą iak szkodliwą dla swoich interessów służbę, która odrywa ią od zwyczay-

nych zatrudnień; po naradzeniu się z moią radą stanu i nieustaiącą deputacyią Stanów postanowiłem, z zastrzeżeniem zatwierdzenia nadzwyczaynych Stanów, które zwołam i na ich pomocy polegam, następuiące nadzwyczayne i konieczne środki:

1) Dla uzupełnienia istnieiących zakładów woyskowych i postawienia ich na nakazuiącey stopie woienney, iakiey okoliczności i zewnętrzne bezpieczeństwo kraiu wymagaią, wybranych bydź ma od 1go przyszłego miesiąca Sierpnia sposobem przez konstytucyią przepisanym w Hiszpanii i wyspach 25,000 ludzi do służby woyskowey.

2) Te 25,000 użytemi bydź maią do utworzenia w iak naykrótszym czasie trzecich bataliionów 37 pułków liniiowey i lekkiey piechoty.

3 i 4) Użytemi także bydź maią do uzupełnienia liniiowey i lekkiey jazdy, tudzież artyleryi, saperów, i t. d.

5) Wszyscy nie będący w czynney służbie officerowie oddaią się pod zarządzenie Ministra woiennego, dla umieszczenia ich w 3cich bataliionach, i od dnia ninieyszego wyroku uważanemi bydź maią iako w czynney służbie zostaiący.

Nakoniec oddaie się pod zarządzenie Ministra woiennego 8 mill. realów (2 mill. Fr.) dla zastąpienia potrzeb wybrać się maiących 25,000 ludzi, z zastrzeżeniem iednak dalszych postanowień, iakie nadzwyczayne Stany, które niezwłocznie zwołam, względem ninieyszego wyroku i ważnych okoliczności, które mnie do niego znagliły, uchwalą. — W Madrycie d. 17 Lipca 1822.

Ferdynand.

Były Minister woienny, Jenerał Balauzat, mianowany miał zostać dyrektorem inżynierów na mieyscu Margr. Amarillas. Jenerał Empecinado dowodzi w Siguenza, a Jenerałowie Mina, Velasco i Quiroga otrzymali dowództwa po prowincyiach.

Dotychczasowy nasz Prefekt St. Martin złożył swóy urząd i Jenerał Morillo zarządza tymczasowo cywilnemi i woyskowemi sprawami.

Prowincyionalne pułki Toledy i Kuenki, wraz z batalionem Guadalaxary, powołanemi są do Madrytu.

Gdy do Kadyxu nadeszła wiadomość o powstaniu gwardyi Królewskiey, czyniono tam przygotowania do przerwania związków z Rządem. Lud wybrał 7 obywateli, którzy naradzali się z Prefektem i jenerałem kapitanem, i inżynierowie i artylerzyści postawili całe miasto we 24 godzinach w stanie obrony. Walencyia, Kartagena, Alikante i Koruna podobnież przedsięwzięły środki.

Dziennik Expektador opisuiąc zdarzenia d. 7 i 11 Lipca, dodaie na końcu: Obce narody przyznać muszą, iż niema w dzieiach przykładu umiarkowania, z zdrowego rozsądku i szlachetności, iakie lud Hiszpański okazał.

Strata gwardyi Królewskiey d. 7 Lipca iest daleko większa niżeli w początkach sądzono.

Do Lerida wszedł batalion pułku Taragony i zapobiegł szczęśliwie, iż to miasto przez spisek nie dostało się w ręce roialistów. Uwięziono kilkunastu Xięży i officerów sztabu. W Taragonie odkryty także został spisek.

— D. 18. —

Municypalność tuteysza wydała wczoray następuiącą odezwę:

Obywatele narodowey Milicyi! Prze-

minęły iuż grożące naszey wolności niebezpieczeństwa, którey, dzięki wam, tak walecznie z mężną osadą broniliście. Municypalność wraca do zwyczaynych swoich zatrudnień. Czas także iuż, abyście i wy do domowych waszych zatrudnień powrocili. Naród wie teraz iak nieprzełamaną tarczę wasze ramiona i wasza waleczność mu wystawiaią. Konstytucyyna Municypalność dziękuie wam w imieniu narodu, któremu wiadome iest heroiczne wasze postępowanie. Jezeliby wolność była na nowo zagrożoną, tedy zobaczycie spieszącą z wami na iey obronę Municypalność. Oby zgoda, iedność, miłość porządku i utrzymanie ustaw były, iak dotąd, hasłem waleczney Milicyi, z którą powtórnie wykrzykuiemy: niech żyie naród, konstytucyia i Król konstytucyyny! „

Odezwa ta nie zrządziła pożądanego skutku. Piechota i jazda milicyi pochwyciły oręż i niechciały słuchać rozkazu, poki winni nie zostaną ukaranemi. Zgromadziła się zaraz Municypalność, a Jenerał Morillo pośpieszył na plac konstytucyyny i starał się zaspokoić kohorty, które przed 8 dniami krzyczały przeciw nieposłuszeństwu, a teraz same daią go przykład; ale na daremnie. Po 3ch godzinnych bezskutecznych umowach, nakoniec milicyia wyznaczyła deputacyią do Municypalności, ktorey zaleciła oświadczyć: że półtora bataliionu zostanie pod bronią, i Municypalność iest odpowiedzialną za prędkie ukaranie zdrayców; dwie kompanie obeymą straż w pałacu Królewskim, ale gdyby naymnieysze zaszło poruszenie, opuszczą go i połączą się z swoiemi kollegami; że ieżeli lud Madrycki nie będzie w przeciągu tygodnia zemszczony, tedy sam sobie zrobi zadosyć uczynienie; nakoniec że Jenerał Morillo nie powinien posiadać 3 urzędów prefekta, woyskowego dowódcy i kapitana gwardyi Królewskiey, gdyż to sprzeciwia się konstytucyi i podaie w podeyrzenie tego Jenerała. Municypalność przyrzekła wszystko; Morillo rozgniewany rzucił na ziemie swóy kapelusz; ale milicyia nie odstąpiła od swoiego żądania. Municypalność dla uniknienia większego zgorszenia przystała na wszystko.

Nakoniec Rząd odebrał zaspokaiaiącą wiadomość o uszłych karabinierach gwardyi Królewskiey: 450 ludzi i 300 koni poddały się woysku konstytucyynemu. W kassie ich wedle prywatnego doniesienia znaleziono 4 mill. realów. List Jenerała Hore, w ktorym o tem zdarzeniu Ministrowi donosi, iest następuiącey osnowy:

"Mam zaszczyt donieść JW. Panu, iż wedle odebranego dziś rano urzędowego pisma od Marszałka polnego Tomasza Odonojhu, dowodcy 1otey woyskowey dywizyi, że brygada karabinierów Królewskich i czynna milicyia Kordowy pod dowodztwem Pułkownika Espinosa de los Monteros poddały się na łaskę woyskom pod rozkazami powyższego jenerała będącemi, i wszelką broń, konie i znayduiące się w kassie pieniądze oddały. Odprowadzone zostały pod zasłoną do Almodovar del Campo. Cieszy mnie, iż przy tey okazyi nie była krew przelana, i spodziewam się, że JW. Pan zechcesz o tem szczęśliwem zdarzeniu uwiadomić N. Pana.

Rafael Hore. „

Szczęśliwe przybycie do Kadyxu dwóch okrętów z Werakrux z 2ma mill.

piastrów i znaczney wartości osadniczemi towarami sprawiło wielką radość.

W Barcellonie pokazały się ślady żołtey gorączki.

Wysłany do Siguenza urzędnik skarbowy znalazł tam u Kanonika 3 kościelne naczenia i 800,000 real: które miały bydź do Baiony posłane.

Podług dziennika Universal Trapista przybrał tytuł pierwszego konsula umiarkowaney Rzepltey Urgelskiey, a Miralles ogłosił Infanta Karola nieograniczonym Królem.

Z Lizbony d. 17 Lipca.

Nie udały się rozmaite zamachy na obalenie konstytucyi i przez dzielne środki władz porządek i spokoyność utrzymane są w całym kraiu. Lecz skarb znayduie się ciągle w smutnem stanie; urzędnicy nie są regularnie płatnemi i znaczne zalegaią wypłaty. Dla zaradzenia tey nagłey potrzebie uchwaliły Stany pożyczkę, lecz nie ugodziły się ieszcze na kwotę i iey warunki. Podpisy na utworzenie narodowego banku nie są ieszcze uzupełnione, iednak zapewnione kwoty mają bydź wystarczaiącemi do rozpoczęcia iego działań i urzędnicy są iuż mianowanemi.

Podczas ostatnich sporów w Stanach względem postępowania Królewica Następcy tronu, iego Ministrów i junty w St. Paulo, które 10 godzin trwały, nie uchwalono 64 głosami przeciw 43 odwołania Królewica, ale juntę w St. Paulo i Ministeryum w Rio Janeiro pod sąd oddać nakazano. Większość nazwała Królewica niedoświadczonym młodzieńcem, który uwodzi się nowością, i t. d.

Woysko Portugalskie wynosi teraz 30,000 ludzi; siła morska, dla niedostatku pieniędzy, nie iest ieszcze z dotychczasowego niedołężnego stanu wyrwana; większa i naylepsza część woiennych okrętów znayduie się teraz w Brazylii.

Podług urzędowego podania Portugaliia liczy 132 zakonów Panieńskich, w których znaydzie się 2980 zakonnic, 912 nowicyuszek, a 1971 siostr usługuiących. Dochody ich wynoszą 432,189 reisów (reis blisko 10 Zp.)

Z Londynu d. 2 Sierpnia.

Izba wyższa Parlamentu przyięła bile względem cudzoziemców i Irlandyi.

Morning - Chronicle wyraża: Nie będzie żadnego kongresu; Cesarz Rossyyski i Król Pruski udadzą się tylko do Wiednia, dla dawno przyrzeczonego odwiedzenia Cesarza Austryiackiego.

Na stałym lądzie bawi teraz do 150,000 Anglików.

Od pożyczki dla Rzpltey Chili płacona iest punktualnie prowizyia.

Z Bruxelli d. 29 Lipca.

Hrabina Gotlandyi (Krolowa Szwedzka) powrociła tu z Akwisgranu.

Panna Lenormand, znana wrożka, zapowiada nowe dzieło pod napisem: "Pamięć na Belgium czyli osobliwsza sprawa."

W okolicy Blankenburga wyrzuciła woda na ląd rzadkiey wielkosci delfina.

Wczoray drugiey izbie Stanów jeneralnych podany został nowy proiekt do ustawy względem opłaty od przepalonych trunków. P. Cuypers zdał w imieniu kommissyi względem prośb sprawę o podaney propozycyi przez P. de Haas, ażeby dla pomnożenia dochodu kraiowego wszystkie całe i pół losy, wszystkie listy i plany Niderlandskiey loteryi podlegały opłacie stępla. Propozycyią tę

położono na stole.

Z Neapolu d. 10 Lipca.

Przy Monopello w prowincyi Chieti spadały z powietrza podczas gradowey chmury kawałki lodu do 4 funtów ważące, zabiły kilkanaście krów i owiec i do 50 ludzi skaliczyły. — Z dobr Królewskich z tey strony Pharus dozwolony iest wywoz wszelkiego gatunku kasztanów i wywozowe cło od słodkiego drzewa zniżono od 3 dukatów do 2.

Z Palermo d. 27 Czerwca.

Pocztowy statek S. Antoni przywiozł tu d. 24 z Neapolu P. Mastrapaalo, iedynego teraz dyrektora 3 rządowych w Sycylii departamentów. — Tuteyszy Rossyyski Konsul odebrał od Dworu swoiego nową taryffę celną z d. 12 Marca r. b. z rozkazem podania iey zaraz do wiadomości handluiącey publiczności.

Z Turynu d. 21 Lipca.

Publiczne pisma nasze zalecaią przy teraźnieyszych wielkich upałach lekkie suknie, Toskańskie kapelusze (słomiane,) kąpiele, kwasne napoie, mierne poruszenie z rana, a wieczorem czytanie wesołych dzieł Rossiniego i Goldoniego.

Roboty około upiększnienia miasta naszego rozpoczęły się na nowo; rozbieraią stare warowne mury i na ich mieyscu wzniesione będą nowe domy.

Z Hagi d. 3 Sierpnia.

Królewic Następca tronu Szwedzkiego, w towarzystwie HH. Wetterstedt, Posse, Lowenhielm i d'Ohsson, Szwedzkiego Posła przy Dworze Niderlandskim i Pułkownika Tersmeden, przybył d. 30 Lipca dla odwiedzenia NN. Królestwa naszych do zamku w Loo. Dzień wczoraysy przepędził z Królestwem, a dziś rano poiechał przez Soesdyk, dla odwiedzenia Królewica Następcy tronu i iego małżonka, do Amsterdamu. Osobiste przyiemne przymioty tego młodego Królewica sprawiły żal, iż tak krotko tu bawił.

Xże Chrystyian Duński udał się dziś ztąd do Amsterdamu w towarzystwie Posła Duńskiego, Barona Selby, lecz powroci tu ieszcze dla zabrania swey małżonki, która zasłabła. Słychać, iż d. 8 odwiedzi NN. Królestwo naszych w zamku Loo, a d. 9 uda się przez Schweinfurt i Altonę na powrot do Danii.

Królowa Szwedzka oczekuie w Bruxelli, na syna swoiego Królewica Oskara.

Podług doniesień rozboynicy morscy zabrali z Francuzkiego bryga William z Hawru płynącego na wysokości Sugar-Key za 200,000 dolarów towarów. Woienny zaś okręt północney Ameryki Grampus odbił 4 korsarskim okrętom Angielski bryg Cherub, zatopiwszy ieden z rozboyniczych okrętów, a drugi spaliwszy.

Dwa piękne oleyne obrazy Van Dycka sprzedane niedawno w Antwerpii zostały za 11,000 Zł.

Od kilku dni przebiegło znowu kilkunastu gońców przez Bruxellę do Londynu.

W okolicy Ter Apel kopiąc torf znaleziono 9 do 10 sztuk srebrney monety, która ma napis: *Ludovicus Pius*, syna Karola wielkiego i ma przeszło lat 1000.

Z Marsylii d. 23 Lipca.

Znakomity kupiecki dom tuteyszy czyni w tey chwili przygotowania do wysłania okrętu z rzeczami, których Grecy w Morei naybardziey potrzebuią, i zamyśla wziąść w zamian płody Grec-

kiey ziemi, iako to: oliwę, wełnę i iedwab.

Z Zemlina d. 18 Lipca.

Podług doniesień z Bitolia pod d. 1 b. m. Omer Vrione Basza Janiny pobity zupełnie został przez Greków i Suliotów. Laryssa trzymać się ieszcze ma, ale ze wszystkich stron ciągną przeciw niey Grecy. Klęska flotty Tureckiey pod Scio sprawiła nadzwyczane wrażenie w Salonice. Grecy oczekiwanemi znowu w krotce są w Kassandra.

Od granic Tureckich d. 20 Lipca.

Jak tylko rozeszła się w Stambule wiadomość o surowych środkach Rządu przeciw burzycielom, uciekło wielu z nich w rózne strony. Liczbę wysłanych do Azyi niespokoynych głów podaią do kilku tysięcy. Zresztą każdego spotkanego na ulicy uzbroionego Turka imano. Widać, iż Rząd potrafi utrzymać spokoyność, gdy tylko chce. Zdaie się, iż postępy Greków zbawiennieysze uczyniły wrażenie na Dywanie, niż dyplomatyczne układy, lubo widać, że Lord Strangfort posiada znowu nieograniczony wpływ i kieruie wszystkiemi krokami Porty.

Niedawno przytrzymano w Stambule wszystkie okręty i nakazano w obecności kommiszarza od poselstwa, którego banderę noszą, one przetrząsać, ieżeli palnych materyiałów na sobie nie maią. Wszyscy Posłowie protestowali się przeciw temu; ale Lord Strangford uznał to słusznem, i odtąd przetrząsane są wszystkie okręty naywięcey z obawy, aby pod obcą banderą nie podsunął się Grecki palny statek.

Spektator Smirneński pod dniem 28 Czerwca opisawszy bohatyrski czyn Greków, dodaie: „Prawdziwie świetny ten czyn rewolucyi Greckiey czyni zaszczyt! Tak wielkie poświęcenie się 30 ludzi porównać można z garstką owych walecznych, którzy pod Termopilami polegli i wiecznie w pamięci żyią.”

Do Saloniki przybył d. 9 Lipca nowy Basza z 9000 ludzi, ktorzy zaraz udali się do Larissa dla zmocnienia Churszyda Baszy. Gdy ostatni przybył do Larissa, kazał zaraz kilkunastu Aianów uwiezić i wezwał wszystkich Muzułmanów, aby łączyli się z nim na obronę Macedonii. Woysko iego tak wielkie ponieść miało klęski, iż nie pozostało mu iak kilka tysięcy.

Z Tryiestu d. 22 Lipca.

Listy z Korfu pod d. 13 Lipca donoszą, że Jenerał Norman opanował szturmem Arta.

Z Sztokolmu d. 30 Lipca.

Onegday około godziny 10 wieczór mieszkańcy stolicy tuteyszey mieli ukontentowanie widzieć powraiącego tu nayukochańszego Monarchę swego. Pomimo deszczowey pory na kilka godzin przed przybyciem J. K. Mci zapełnił lud Królewską ulicę, plac Gustawa i wszystkie przystępy do zamku i z serca pochodzącą miłością powitał Monarchę.

Mineralne wody w Ramlösa miały tego lata daleko więcey gości, niżeli po inne czasy. Pogłoska, że tam Król przybędzie, zapewne ziazd powiększyła.

Ostatni pożar w Norköping zniszczył 358 prywatnych domów, których wartość podług ogniowego oszacowania wynosi do 405,470 tal: bankowych.

Podług listów z Liworna okręty Szwedzkie przywiozły tam z Alexandryi znaczne ładunki. Cena zboża podniosła się w Egipcie, ponieważ i tam długa susza szkodziła urodzaiom; osobliwie chybiła kukurycy.

DODATEK
DO Nro 66.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 18 SIERPNIA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 8 Sierpnia.

Nayiaśnieyszy Cesarz na kilkokrotną prośbę Posła swoiego w Stambule, Hr. Lützów, przez wzgląd na osłabione iego zdrowie, iako też, iż przez ustąpienie woysk Tureckich z Wołoszczyzny i Mułtan, tudzież przez mianowanie nowych Hospodarów w ościennych tych prowincyiach Tureckich spokoyność zupełnie przywróconą została, raczył uwolnić go od sprawowania z ukontentowaniem dotychczasowego poselstwa, i na dowód naywyższego swoiego zadowolnienia z ważnych iego usług w trudnych stosunkach udzielić mu wielki krzyż orderu Leopolda. Na iego zaś mieysce mianował pełnomocnym swoim Posłem przy Porcie Ottomańskiey aktualnego Szambelana Barona Ottenfels.

Z Berlina d. 10 Sierpnia.

Nayiaśnieyszy Król wyiechał d. 6 b. m. przed południem z Potsdamu do Töplitz. Przed wyiazdem udzielił J. K. M. aktualnemu Ces. Rossyyskiemu Radcy stanu Bułhaków order orła czerwonego pierwszey klassy, aktualnemu Radcy stanu Zułkowskiemu, etatowemu Radcy Weyrauch, kolegialnemu Radcy Steer, etatowemu Radcy i Dyrektorowi poczty Hahn takiż order drugiey, a nadwornemu Radcy Jermołajew trzeciey klassy.

JO. Xże Kanclerz Hardenberg i Xże Pückler - Muskau poiechali do Magdeburga, tayny Radca i gabinetowy Minister, W. Marszałek i dotychczasowy pełnomocny Minister przy Seymie związku Niemieckiego, Hr. Goltz do Karlsbadu, a Ces. Rossyyski Jenerał Major Strekałów do Doberan

Z Rzymu d. 17 Lipca.

Wczoray wyszedł tu na świat tegoroczni Kalendarzyk stanu. Teraźnieyszy Papież Pius VII. ma 80 lat i panuie 22. Zyiących Kardynałów iest 44, z których 2 tylko kreacyi Piusa VI; wakuie 23 paliuszów, a 3 zostaią in petto. Pod Piusem VII. umarło 83 Kardynałów, a kreował dotąd 82. Liczba rozrzuconych po całym Chrześciiańskim świecie Patryiarchów, Arhy i Biskupów wynosi do 550, nie rachuiąc Biskupów in partibus. Kongregacyie w Rzymie składaią się z 26 Kardynałów, Prałatów i innych Xięży, które trudnią się częścią sprawami kraiu, częścią duchownemi. Naypier-

wszą z nich iest kongregacyia inkwizycyi.

Z Sztuttgardu d. 27 Lipca.

Wydział istnieiącego tu posiłkowego związku Greków wydał pod d. 22 b. m. podpisane przez Doktora Schott oznaymienie, w którem, ponieważ Grecy sami sobie są zostawieni, iakkolwiek sprawa ich nie iest zwątpioną, potrzebuią nagłey pomocy, wzywa do dalszych pieniężnych składek. Spodziewa się, że nietylko szlachetni przyiaciele ludzkości, którzy dotąd okazali się hoynemi, ale nawet wątpiący o możności utrzymania się Greków, przekonawszy się inaczey, nie odmowią wsparcia tak świętey sprawie. Uprasza, aby składki odsełane były do Kassierów wydziału PP. Morhenweg i Brecht w Sztuttgardzie. Wzywa na koniec wszystkie swoie członki i wszystkich przyiacioł Greków na powszechne zgromadzenie, na którem zdana będzie o wszystkim obszernie sprawa.

Z Frankfortu d. 3 Sierpnia.

Dnia 30 b. m. przybył tu Xże Pruski August pod nazwiskiem Hr. Mannsfeld.

Przez postanowione przez kraie południowych Niemiec przeciw Francyi środki i nową taryffę Rossyyską, traci miasto nasze nieskończenie na przechodzie towarów, który dawniey był znaczny, a teraz codziennie się zmnieysza.

Na wszystkich stołach znayduią się tu doyrzałe iagody winne, i iedzący ie przypominaią sobie, iż w tym roku o 20 dni wcześniey doyrzały, niż w komecowym 1811.

Pamiętniki pogrobowe Jenerała Rapp wkrótce tu wyydą z druku; osoby, które miały sposobność przeyrzeć rękopism, zapewniaią, iż zawiera wiele ciekawych i dotąd nieznanych anegdot i charakterycznych rysów Napoleona Bonaparte.

Od brzegów Menu d. 4 Sierpnia.

Król Bawarski opuścił iuż kąpiele Badeńskie, w których do końca Lipca znaydowało się przeszło 3600 gości.

Xże Meinangen wydał napomnienie do nieznaiomych autorów, którzy usiłuią kazić sławę wiernych sług kraiowych i w mniemaniu uczynienia dobrze, otwieraią tylko pole potwarzy, oświadczaiąc, iż wszelkie tayne oskarżenia uważać będzie iako z nieczystego źrodła pochodzące, autorów każe śledzić i do odpowiedzyalności pociągać. Przeciwnie zaś rzetelne doniesienia o przestępuiących obowiązki urzędnikach, gruntuiące się na dowodach z podpisem donosiciela, przyymie i bez względu na osobę dochodzić każe.

Z okolic Murktal w Czarnym lesie rozchodzi się skarga: iż przez nałożone cło we Francyi zadano śmiertelny cios bydłu. Niema prawie żadney wartości, bo go nikt kupić nie chce.

Handlowy Radca Hoffmann w Darmstadtcie zbiera także składki dla Greków w broni i pieniądzach. Każdego zaś chcącego udać się do Grecyi napomina, aby w przód w frankowanych listach dowiedział się u niego: czyli znayduią się pieniądze do wsparcia go do takiey podróży i kiedy okręt odpływa? Chcący iednak otrzymać wsparcie, powinien bydź silny, zdrowy, nie zależący do nikogo, opatrzony wiary godnemi zaświadczeniami i zapewniony, iż na mieyscu wsiadania na okręt otrzyma paszport. Doświadczeni offiCerowie, podofficerowie i chi-

rzizy maią wszelako pierwsze prawo do wsparcia.

Podług listów z Missolungi pod d. 5 Lipca cała Turecka flotta iest tak dobrze iak z niszczona: większa część okrętów iest spalona lub rozbita i do 26 Czerwca Grecy zdobyć mieli 28 okrętów. Turcy odbiegali w nieładzie swoich okrętów a Grecy one zapalali. Senat postanowił, iż na pamiątkę zniszczenia flotty Tureckiey wystawiony będzie w Koryncie wielki Chrześciiański kościół.—W Koryncie osiadł Niemiecki traktyier, który wielkie zbiera Pieniądze.—59 Greków, którzy iako należący do konstytucyynego zgromadzenia, powszechną ułożyli konstytucyią, noszą iako zaszczytne znaki na zieloney wstążce małe srebrne medaliki z napisem: "Wdzięczna Grecyia."

Z Hanoweru d. 1 Sierpnia.

D. 12 b. m. obchodzona tu będzie rocznica urodzin N. Króla, a w rocznicę utworzenia orderu Guelfa odbędzie się w zamku Krolewskim kapituła tego orderu.

Landgraf Fryderyk Hessen-Kasselski, oyciec Xiężny Kambridgi, założy na przyszłą zimę mieszkanie swoie w naszym mieście.

Słychać, iż przeznaczona dawniey do Londynu kommissyia, która dla spodziewanego przybycia Monarchy odiazd swóy odwlekła, w tym ieszcze miesiącu wyiedzie, i podobno uda się tamże Królewic Xże Kambridgi.

Z Szwaycaryi d. 27 Lipca.

Na posiedzeniu d. 23 Seym zatwierdził na rok sprawuiącego interessa ligi Szwaycarskiey w Wiedniu i jeneralnego Konsula w Medyiolanie. Mianowany, ale nieuznany Kosul w Rio-Janeiro przysłał usprawiedliwienie swoie względem czynionych muzarzutów. Przeznaczony do Odessy Konsul ieszcze tam nie wyiechał, a na Konsula do Tryiestu mianowany iest P. Necker-Saussur z Genewy.

Ces: Austryiacki Jenerał Hr. Neipperg w Parmie polecił się Seymowi i doniosł mu o otrzymanem prawie obywatelstwa w kantonie St. Gallen.

Podług listów z Bazylei obecność światłego Oken podniosła bardzo tamteyszy uniwersytet. Przeszło 200 uczniów, (naywięcey cudzoziemców, pomiędzy którémi znayduią się nawet Szkoci i Irlandczykowie) słuchaią nauki tego głębokiego badacza natury. Pewnie żadna akademiia poszczycić się teraz nie może, aby na naukę historyi naturalney tyle posiadała uczniów. Dziennik Isis tego uczonego Niemca wychodzi także ciągle.

Doniesienie Teatralne.

Dziś w Niedzielę, to iest: dnia 18 Sierpnia 1822 roku, obecna tu kompania Artystów dramatycznych Niemieckich Jana Urbany, będzie miała zaszczyt dadź w Teatrze narodowym przedostatni raz wielką Operę w 2ch aktach Emmanuela Szykanedera, z muzyką przez Amade Mozart, pod nazwiskiem: *Flecik Czarodzieyski.*

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Podaie do pu-

bliczney wiadomości, że z Rozporządzenia Senatu Rządzącego de datto 10 z. m. Nro 2461. Łowiectwo w Lasach Narodowych Krakowskich, od dnia 1 Września r. b. do dnia ostatniego Sierpnia 1825 r. w trzechletnią dzierżawę przez publiczną licytacyią wypuszczone będzie iako to: Łowiectwo w Lasach Czernichowskich w dniu 26 Sierpnia r. b. w Biórze Wóyta Gminy Czernichów, w Lasach Lipowieckich w dniu 27 t. m. w Biórze Wóyta Gminy Lipowiec, w Lasach zaś Jaworznickich w dniu 28 t. m. w Biórze Wóyta Gminy Jaworzno o godzinie 10 ranney. Licytacye rzeczonego Łowiectwa zaczną się od ceny takiey: Lasów Czernichowskich Zp. 76 gr. 15. Lipowieckich Zp. 299 gr. 21 Jaworznickich Z. 138 gr. 6. O dalszych warunkach tey licytacyi w Wydziale Dochodów, i u wspomnionych Wóytów każdego czasu dowiedzieć się można. — W Krakowie d. 14 Sierpnia 1822 r.

Wasserrab.
Za Sekretarza *Marcisiewicz*, Adjunkt Wyd.

Michał Stanaszek, czyli Gabryś zwany, rodem z Królewstwa Gallicyi, z wsi Kameralney Maków, maiący lat 23 wzrostu miernego, twarzy cokolwiek oschłey, nosa obdłużnego, oczów piwnych, brwi i włosów czarnych krotko strzyżonych, mówi akcentem górskim po polsku, wczasie ucieczki miał spodnie czyli pantaleony granatowe, koszulę cienką brudną, bywszy okuty w kaydany na nogach, a na rękach maiący mocny pręt żelazny w dwie nowe kłotki zaopatrzony. Ten o dwa znaczne rabónki przekonany, zbiegł; kto takowego przytrzyma, dostanie w nadgrodę Złr. 25 W. W.

Ruprecht, Prefekt.

Konsystorz ieneralny Dyecezyi Krakowskiey na powództwo Katarzyny z Białkońskich Nowackiey w Proszowicach w Powiecie i Województwie Krakowskim zamieszkałey wzywa Pawła Nowackiego Męża Powódki od r. 1817 nie przytomnego, i z pobytu nie wiadomego, tudzież na powództwo Bartłomieia Łodzińskiego w Krakowie osiadłego: Annę Zarębską iego Małżonkę w r. 1811 odeszłą, aby od daty ogłoszenia ninieyszego za tygodni sześć, lub wcześniey gdyby to bydź mogło, w Sądzie tuteyszym osobiście lub przez Pełnomocnika prawnie umocowanego stawili się, dla zadyktowania i popierania odwodem w sprawie rozwodowey przez Małżonków ich do Sądu tuteyszego wprowadzoney. — Dan w Krakowie d. 9 Sierpnia 1822 roku.

X. *Zglenicki*, Archid: i Offic: General: Krak:
X. *Swiątkowski*, Assessor.

W Krakowie przy ulicy Sławkowskiey pod L. 441 dnia 20 Sierpnia 1822 o godzinie 9 ranney odbędzie się licytacyia publiczna w drodze Sekwestracyi sądowey różnych ruchomości, iako to: stołków, stołów, kanap, komód, i t. p. tudzież wydzierżawienia dochodów tegoż domu na lat dwa od pierwszego Października r. b. do 1go Października 1824 r. trwać maiące. — Dnia zaś 19. b. m. i r. o godzinie 9 ranney na Czarney wsi przy Krakowie odbędzie się licytacyia publiczna dochodów domu z gruntem iarzynnym Grzegórza Maryanczyka własnego, a to na lat trzy od daty licytacyi zaczynaiące się. — W Krakowie d. 16 Sierpnia 1822 r.

T. *Jarzyński*, Kom. Sąd.

Niżey wyrażony życzy sobie dobrego Tłómacza, któryby mu z łacińskiego lub z niemieckiego ięzyka na polski tłumaczyć potrafił.

Fr. *Jussen*, mieszk: w Gminie II Nro. 213.

Karyta pożądna, i Fortepiano machoniowe, są do sprzedania każdego czasu z wolney ręki za mierną cenę. Powóz widzieć można w Hotelu W. Knotza, o Fortepianie zaś i cenie oboyga, w księgarni P. Grabowskiego zaciągnąć można wiadomość.